

Rapport

Datum: 28 december 2007
Rapportnummer: 2007/327

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst/Utrecht-Gooi (verder: de Belastingdienst):

1. bij de afhandeling van zijn klacht een onjuiste en/of onvolledige voorstelling van zaken heeft gegeven door, op het punt van het aanvankelijk geen acht slaan op de verbeterde aangifte, te verwijzen naar het overlijden van de toenmalig behandelend medewerker;
2. het hem op het punt van die verbeterde aangifte onnodig lastig heeft gemaakt door ten onrechte geruime tijd uit te blijven gaan van de aanvankelijke aangifte.

Beoordeling

Algemeen

I. Bevindingen

1. Verzoeker drijft een onderneming en heeft - als directeur-groootaandeelhouder daarvan - naast de inkomstenbelasting te maken met verplichtingen in de sfeer van de loonbelasting en de vennootschapsbelasting.
2. Namens verzoeker werd - in januari 2004 - een onjuiste aangifte loonbelasting 2003 ingediend. Bij brief van 29 februari 2004 deelde verzoeker aan de Belastingdienst mee dat en waarom een verbeterde versie onderweg was. De verbeterde aangifte werd op 4 maart 2004 ingediend.
3. Op 8 juni 2006 liet de Belastingdienst verzoeker weten dat de Belastingdienst hem, bij gebreke van tijdige indiening van de aangifte, ambtshalve een aanslag inkomstenbelasting/premieheffing volksverzekeringen 2003 zou gaan opleggen. Dat gebeurde vervolgens met de aanslag, gedagtekend 27 juni 2006.
4. Dat was voor verzoeker aanleiding op 13 juli 2006 bij de Belastingdienst bezwaar te maken tegen de aanslag, maar ook een klacht in te dienen. Die klacht hield in dat de Belastingdienst het hem, naar zijn mening, onredelijk moeilijk had gemaakt, en op dat moment nog maakte, in verband met de onder 2 bedoelde onjuiste aangifte loonbelasting en in verband met een boekenonderzoek over de jaren 2001 en 2002. Verzoeker verweet het de Belastingdienst uit te blijven gaan van de onjuiste aangifte loonbelasting 2003 en daarmee van een onjuist en exorbitant hoog inkomen, zoals dat met de aanslag inkomstenbelasting/premieheffing 2003 tot uiting kwam.
5. In zijn klachtbrief bracht verzoeker verder onder meer naar voren dat de Belastingdienst op 7 april 2004 een dwangbevel betreffende die foutieve aangifte had uitgevaardigd ondanks zijn eerdere mededeling dat er een verbeterde versie onderweg was.

Verder had het hem gestoord dat de Belastingdienst de - op 4 maart 2004 gedane correcte - aangifte geruime tijd had laten liggen. Hij stelde dat de Belastingdienst, ondanks zijn herhaalde uitleg over zijn inkomsten in 2003, bleef uitgaan van een aanzienlijk hoger inkomen, ook nadat er, naar verzoeker stelde, in mei 2006 (onder andere) aangifte inkomstenbelasting over 2003 was gedaan en waarin een aanzienlijk lager bedrag was opgevoerd. Naar verzoekers indruk was de opvatting van de Belastingdienst gebaseerd op een - overigens in zijn ogen ook onjuiste - stelling dat het hogere inkomen meer lag "in de lijn van het loon" dat over de jaren 2002 en 2004 was aangegeven. Het feit dat de Belastingdienst aldus vasthield aan standpunten kostte verzoeker, naar hij als klacht stelde, onredelijk veel moeite, tijd, geld en frustraties.

6. De Belastingdienst reageerde in eerste aanleg - bij wijze van een soort tussenbericht - bij een in juli 2006 verzonden brief, abusievelijk gedateerd op 16 juni 2004, op verzoekers brief.

7. Bij brief van 25 oktober 2006 handelde de Belastingdienst verzoekers klacht onder meer als volgt af:

"Foutieve aangifte loonbelasting 2003:

U schrijft dat u een verbeterde aangifte heeft aangekondigd bij mijn collega (X.; N.o.), maar dat van onze kant met dat gegeven niets is gedaan. Dit is, voor zover ik kan nagaan, een gevolg van het feit dat de heer (X.; N.o.) kort na de datum van uw aankondiging in het ziekenhuis is opgenomen en enige tijd later is overleden. Voor de overlast die dit voor u heeft veroorzaakt, bied ik u mijn excuses aan.

(...)

Klacht:

In de diverse zaken die u in uw brief omschrijft onderken ik geen onbehoorlijk handelen van de kant van de fiscus. Er is mijns inziens daarom geen sprake van schade die u heeft geleden op grond van onrechtmatig handelen door de overheid."

8. Daarop wendde verzoeker zich bij brief van 8 november 2006 tot de Nationale ombudsman. In die brief stelde hij dat de Belastingdienst een onjuiste en/of onvolledige voorstelling van zaken had gegeven door te verwijzen naar het overlijden van een medewerker als verklaring voor het aanvankelijk geen acht slaan op de verbeterde aangifte loonbelasting. Verzoeker wees er op dat die verklaring niet correct was omdat er - na het overlijden van de desbetreffende medewerker - herhaald over de kwestie was gecommuniceerd. Daarbij verwees hij naar brieven van de Belastingdienst van 20 juni 2005, 13 september 2005 en 6 oktober 2005 en naar zijn reacties daarop van 21 september respectievelijk 10 oktober 2005.

Verzoeker stelde verder dat de Belastingdienst ten onrechte geruime tijd was uitgegaan van de aanvankelijke - incorrecte - aangifte loonbelasting en het hem daardoor onnodig lastig had gemaakt. Ook ten aanzien van dit klachtonderdeel verwees verzoeker naar bovenbedoelde correspondentie met de Belastingdienst. Hij voegde daaraan toe het saillant te vinden dat de Belastingdienst bij de beslissing op zijn klacht, zonder enig commentaar of uitleg, de desbetreffende gecorrigeerde aangifte loonbelasting alsnog heeft geaccepteerd.

9. Wat betreft bovengenoemde brieven geldt dat de Belastingdienst in de brief van 20 juni 2005 meldde dat er door de toenmalig adviseur van verzoeker bezwaar was gemaakt op het punt van het over 2003 aangegeven loon, maar dat niet duidelijk was waarop het eerst aangegeven loon was gebaseerd en hoe dat was bepaald. Daarbij liet de Belastingdienst verzoeker ook weten dat het tweede genoemde bedrag niet in de lijn lag van het loon dat in 2002 en 2004 was aangegeven. De Belastingdienst verzocht ter zake om nadere informatie en herhaalde dat met zoveel woorden in de brief van 13 september 2005. In de brief van 6 oktober 2005 gaf de Belastingdienst op dit punt aan dat de ratio van het gedane verzoek was om na te gaan of het aangegeven loon strookte met de bedragen die in 2003 en 2004 aan de vennootschap onttrokken waren omdat dat mede een indicatie vormde voor de hoogte van het netto-loon. In dat verband vroeg de Belastingdienst in laatstgenoemde brief om een kopie van de grootboekrekening van de rekening/courant, dan wel een andere rekening waarop deze mutaties geboekt waren.

10. De Belastingdienst reageerde bij brief van 18 april 2007 als volgt op de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht:

"...Het gaat nu om mijn vermeende foutieve/onvolledige voorstelling van de gang van zaken. (Verzoeker; N.o.) adstrueert deze door in zijn brief van 8 november 2006 te melden dat hij, na eerder een dwangbevel te hebben ontvangen, bij beschikking van 15 april 2004 alsnog uitstel van betaling heeft ontvangen (...). Dit gegeven, in combinatie met het feit dat hij later een brief van mijn collega (Y.; N.o.) (...) ontvangt, toont zijns inziens aan dat zijn aanvullende aangifte loonbelasting wel degelijk is doorgeleid.

Hierover het volgende: de aanvullende aangifte is beschouwd als een bezwaarschrift tegen de oorspronkelijke aangifte. Zij is in eerste instantie langs de afdeling invordering gegaan, waar het uitstel van betaling is verleend. Dit is een standaard procedure. Daarna is het bezwaar naar (X.; N.o.) gestuurd. Vanwege diens ziekte en overlijden is het vervolgens niet inhoudelijk behandeld.

De door (verzoeker; N.o.) als bijlage (...) bij zijn brief gevoegde brief van mijn collega (Y.; N.o.) bevestigt hetgeen ik hierboven heb opgemerkt: deze brief dateert immers van 20 juni 2005, dus ruim een jaar later. Het boekenonderzoek waaraan in die brief wordt gerefereerd, is aangekondigd bij brief van 17 maart 2005 (...).

Ik ben het daarom niet eens met de kwalificatie "onjuiste en/of onvolledige voorstelling van de gang van zaken".

Met betrekking tot het tweede deel van de in uw brief genoemde klacht:

Ik zou het (verzoeker; N.o.) op het punt van de herziene aangifte onnodig lastig hebben gemaakt door ten onrechte geruime tijd te blijven uitgaan van de oorspronkelijke aangifte.

Een belangrijk deel van de tijdsspanne gedurende welke geen uitspraak op het bezwaarschrift is gedaan, wordt mijns inziens verklaard door hetgeen hiervoor over het eerste deel van de klacht is opgemerkt.

Verder merk ik nog het volgende op: Het boekenonderzoek dat in de eerder genoemde brief van onze kant (...) is aangekondigd, betrof de toepasselijkheid van de zogenaamde dertig procentregeling in de jaren 2001 en 2002. Uit de brief van 21 april 2005 (...) van de toenmalig adviseur van (verzoeker; N.o.) heeft de controlerend ambtenaar opgemaakt dat de problematiek van de dertig procentregeling ook in het jaar 2003 speelde. Dit belastingjaar is toen ook in het boekenonderzoek betrokken.

In het eerste deel van zijn brief van 10 oktober 2005 (...) verzoekt (verzoeker; N.o.) om een gesplitste afhandeling van het boekenonderzoek: eerst de jaren 2001 en 2002 afwickelen, waarna hij de gecorrigeerde jaarstukken over de jaren 2003 en volgende zal produceren. In zijn antwoord, d.d. 25 oktober 2005 (...), verklaart mijn collega (behandelend ambtenaar; N.o.) zich met dit procedurevoorstel akkoord met als voorwaarde dat (verzoeker; N.o.) hem de stukken over de jaren 2003 en volgende zou nasturen. Deze waren immers van belang voor het bepalen van het fiscaal loon over het jaar 2003, en daarmee voor de afwikkeling van de herziene aangifte loonbelasting over dat jaar.

In de tweede alinea van zijn brief van 10 oktober 2005 stelt (verzoeker; N.o.) dat zijn huidige adviseur de jaarstukken over 2003 in het voorjaar van 2005 zou hebben ingediend. Dit is onjuist: de aangifte vennootschapsbelasting over het jaar 2003, met bijbehorende stukken, is bij mij eerst op 17 juli 2006 ingekomen.

(...)

noemt (verzoeker; N.o.) het saillant dat zonder enige verdere explicatie o.i.d. plotseling de herziene aangifte loonbelasting door mij wordt gevolgd. Dit is echter eenvoudigweg het gevolg van het feit dat kort daarvoor de jaarstukken over 2003 waren geproduceerd, zij het als onderdeel van de aangifte vennootschapsbelasting over dat jaar, en niet door middel van een brief aan (Y.; N.o.), zoals die had gestipuleerd als voorwaarde voor de door (verzoeker; N.o.) voorgestane wijze van afdoening van het boekenonderzoek.

Ik ben dan ook van mening dat ook het tweede deel van de klacht niet gegrond is..."

11. In reactie daarop bracht verzoeker bij brief van 10 mei 2007 onder meer naar voren dat de eerder aangehaalde brief van de Belastingdienst van 20 juni 2005 eenduidig bewees dat het bestaan van de beide aangiften bekend was. Volgens verzoeker riep de zinsnede uit de brief van 20 juni 2005 "het tweede bedrag niet ligt in de lijn van het loon dat in 2002 en 2004 is aangegeven." bij hem vraagtekens op, onder andere geuit in zijn brief aan Y. van 21 september 2005. Wat Y. hiermee bedoelde was volgens verzoeker nooit beantwoord.

Verder bracht verzoeker onder meer naar voren dat naar hem nu pas was gebleken zijn loonadministrateur, eerder dan zijn bovengenoemde brieven van 21 september en 10 oktober 2005 de Belastingdienst al had geïnformeerd over de aanvankelijk onjuiste aangifte loonbelasting en het waarom daarvan. Dat had die loonadministrateur gedaan bij brief van 21 april 2005. Resumerend bleef verzoeker van mening dat de Belastingdienst ten onrechte geruime tijd - en wel van april 2005 tot oktober 2006 - aan de onjuiste aangifte had vastgehouden en het hem aldus lastig heeft gemaakt.

12. De Belastingdienst reageerde bij brief van 26 juni 2007 op verzoekers relaas.

Het bezwaar was volgens de Belastingdienst bij X. in de kast geraakt en door zijn ziekte en overlijden niet behandeld. Verzoekers opmerking dat uit de brief van Y. bleek dat het bestaan van beide aangiften bekend was, sneed volgens de Belastingdienst geen hout omdat die brief dateerde van meer dan een jaar later.

Verder merkte de Belastingdienst op dat de opmerking van Y. dat het (verbeterd aangegeven) loon over 2003 niet in de lijn lag met 2002 en 2004, een inschattingsfout van Y. moet zijn geweest. Overigens had Y. volgens de Belastingdienst op basis van die foute inschatting geen actie ondernomen met definitieve gevolgen (zoals het opleggen van een aanslag o.i.d.). Verder was er volgens de Belastingdienst geen sprake van het vasthouden aan een foute aangifte; alleen werd tijdens het boekenonderzoek (onder andere) gecontroleerd of de herziene aangifte al dan niet gevolgd kon worden. In afwachting daarvan werd volgens de Belastingdienst het op basis van de oorspronkelijke aangifte verschuldigde bedrag nog niet gewijzigd. Het had immers volgens de Belastingdienst geen zin om het ene foute bedrag door een ander, eventueel ook fout, bedrag te vervangen. Hierbij moest volgens de Belastingdienst aangetekend worden dat verzoeker voor het eerstgenoemde bedrag al in april 2004 uitstel van betaling had gekregen.

13. Verzoeker bracht daarop bij brief van 15 augustus 2007 onder meer nogmaals naar voren dat zijns inziens met de brief van de Belastingdienst van 20 juni 2005 bewezen was dat er sprake was van twee aangiften, dat zijn loonadministrateur dat voorafgaand daaraan, namelijk bij brief van 21 april 2005 al had laten weten en dat derhalve de verwijzing naar het overlijden van de toenmalig behandelend ambtenaar misplaatst was. Voorts bestreed hij dat er sprake was van een boekenonderzoek over de jaren na 2002. Het feit dat de Belastingdienst nu stelde dat de in de brief van 20 juni 2005 opgenomen

stelling over het niet in de lijn met andere jaren liggen van het loon op een inschattingfout was gebaseerd, bracht verzoeker tot slot tot de opmerking dat als men dat twee jaar eerder had toegegeven hij de klachtprocedure niet had gestart.

II. Beoordeling

A. Ten aanzien van de klacht dat de Belastingdienst bij de klachtafhandeling een onjuiste en/of onvolledige voorstelling van zaken heeft gegeven.

14. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dit betekent dat alle omstandigheden die relevant zijn voor dat handelen in de motivering zijn opgenomen.

15. Vaststaat dat onder verantwoordelijkheid van verzoeker in januari 2004 een onjuiste aangifte loonbelasting is gedaan. Verder staat vast dat verzoeker kort daarop en wel bij brief van 29 februari 2004 aan de Belastingdienst heeft laten weten dat en waarom een verbeterde aangifte onderweg was, een aangifte die - zoals de Belastingdienst naar voren heeft gebracht - als bezwaarschrift tegen de oorspronkelijke aangifte is beschouwd en heeft geleid tot het verlenen van uitstel van betaling lopende de bezwaarprocedure.

16. Verder wordt als vaststaand beschouwd dat het bezwaar c.q. de verbeterde aangifte vervolgens geruime tijd onbehandeld is gebleven wegens de ziekte en het overlijden van de toenmalig behandelend ambtenaar. Met instemming is er kennis van genomen dat de Belastingdienst verzoeker excuses heeft aangeboden voor de overlast die het onbehandeld blijven voor verzoeker heeft gehad.

17. Gelet op de eerste actie van de Belastingdienst nadien heeft dat onbehandeld blijven aanvankelijk kennelijk tot 20 juni 2005 geduurd. Bij brief van die datum heeft de Belastingdienst in verband met het lopende boekenonderzoek verzoeker voor het eerst bevestigd ter zake van de foutieve en de verbeterde aangifte. Nadat de Belastingdienst verzoeker er bij brief van 13 september 2005 aan had herinnerd dat die vragen nog openstonden, heeft genoemde dienst in de brief van 6 oktober 2005 uitgelegd wat de ratio was van het verzoek om nadere informatie. Daarop is verzoeker bij brief van 10 oktober 2005, nadat hij eerder al op de voorafgaande brief van de Belastingdienst had gereageerd, ingegaan. Daarna - namelijk met de brief van 25 oktober 2005 - heeft de Belastingdienst nog gereageerd op verzoekers laatste brief.

18. De eerstvolgende actie van de Belastingdienst nadien richting verzoeker bestond in het sturen van de brief van 8 juni 2006 waarin de Belastingdienst hem meedeelde dat, waarom en tot welk bedrag men overging tot het vaststellen van een ambtshalve aanslag inkomstenbelasting over 2003. Gelet op de hoogte van het inkomen waarvan de Belastingdienst toen uitging, werd er voorbij gegaan aan hetgeen door en namens verzoeker op het punt van zijn loon over 2003 in het kader van de twee aangiften

loonbelasting aan de Belastingdienst vanaf februari 2004 en laatstelijk bij brief van 10 oktober 2005 kenbaar was gemaakt.

Dat gebeurde echter bewust, omdat het volgens de Belastingdienst niet zinvol zou zijn om - in afwachting van de resultaten van het boekenonderzoek - het foute bedrag te vervangen door een ander, eventueel ook foutief bedrag. Deze handelwijze van de Belastingdienst valt naar het oordeel van de Nationale ombudsman te billijken.

Voorts is duidelijk dat de herziene aangifte pas kon worden gevolgd na indiening van de jaarstukken en de aangifte inkomstenbelasting 2003 conform de tussen verzoeker en de Belastingdienst gemaakte afspraak. Daarmee wordt geconcludeerd dat de later opgetreden vertraging niet valt te kwalificeren als verwijtbaar. Dit doet echter niet af aan het feit dat de Belastingdienst bij de afhandeling van verzoekers klacht niet, zoals is gebeurd, uitsluitend naar de ziekte en het overlijden van de desbetreffende medewerker kon verwijzen. Daarmee heeft de Belastingdienst een onvolledige voorstelling van zaken gegeven en daarmee is bij de klachtafhandeling het motiveringsvereiste geschonden. De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

B. Ten aanzien van de klacht dat de Belastingdienst het verzoeker op het punt van de verbeterde aangifte onnodig lastig heeft gemaakt door ten onrechte geruime tijd uit te blijven gaan van de aanvankelijke aangifte.

19. Niet kan worden gesteld, zoals verzoeker met zoveel woorden heeft gedaan, dat de Belastingdienst tegen beter weten in aan de oorspronkelijke foutieve aangifte heeft vastgehouden. Het bij verzoeker uitgevoerde boekenonderzoek in verband met de zogenaamde dertig procents-regeling is wat betreft de jaren 2001 en 2002 op verzoek van verzoeker afgewikkeld alvorens de jaren 2003 en volgende beoordeeld zouden worden. In het jaar 2003 speelde ook de dertig procents-regeling. De Belastingdienst heeft aan dat verzoek gevolg gegeven onder de in de brief van 25 oktober 2005 opgenomen voorwaarde dat de stukken over de latere jaren zouden worden nagestuurd. Duidelijk is dat die stukken van belang waren voor het bepalen van het fiscaal loon over 2003 en daarmee voor de afwikkeling van de verbeterde aangifte loonbelasting over dat jaar.

20. Vaststaat dat aan die voorwaarde op 17 juli 2006 is voldaan, zij het op een andere wijze dan gestipuleerd, namelijk met de op dat moment door de Belastingdienst ontvangen aangifte vennootschapsbelasting over 2003 met bijbehorende jaarstukken. Toen pas kon de Belastingdienst vaststellen dat de verbeterde aangifte correct was en kon die aangifte als gegronde bezwaar tegen de oorspronkelijke aangifte worden gehonoreerd. Zoals onder A.5 is overwogen, is voor wat betreft deze periode geen sprake van verwijtbare vertraging. Daarmee staat tevens vast dat de Belastingdienst niet kan worden tegengeworpen dat hij tot juli 2006 geruime tijd aan de aanvankelijke aangifte heeft vastgehouden. De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

21. Zoals tijdens het onderzoek duidelijk is geworden is er sprake geweest van een inschattingsfout aan de zijde van de Belastingdienst. Hoewel die fout op geen enkel moment een fiscaal gevolg heeft gehad voor verzoeker, is het ook duidelijk - en naar de mening van de Nationale ombudsman - begrijpelijk dat die fout voor verzoeker aanleiding is geweest voor zijn klachten. Verzoeker heeft aangegeven dat hij de klachtprocedure niet had gestart, als die fout eerder erkend was.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van Belastingdienst/Utrecht-Gooi te Utrecht, is

- gegrond ten aanzien van het de afhandeling van de klacht wegens strijd met het motiveringsvereiste;
- niet gegrond ten aanzien van het geruime tijd uit gaan van de oorspronkelijke aangifte.

Onderzoek

Op 8 november 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer B te Houten, met een klacht over een gedraging van Belastingdienst/Utrecht-Gooi te Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Financiën verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen Belastingdienst/Utrecht-Gooi en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

De Belastingdienst liet weten zich te kunnen vinden in het verslag van bevindingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. de brief van verzoeker aan de Belastingdienst van 29 februari 2004;
2. de brief van de Belastingdienst aan verzoekers onderneming van 15 april 2004;
3. de brief van verzoekers loonadministrateur aan de Belastingdienst van 21 april 2005;
4. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 20 juni 2005;

5. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 13 september 2005;
6. de brief van verzoeker aan de Belastingdienst van 21 september 2005;
7. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 6 oktober 2005;
8. de brief van verzoeker aan de Belastingdienst van 10 oktober 2005;
9. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 25 oktober 2005;
10. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 8 juni 2006;
11. de brief van verzoeker aan de Belastingdienst van 13 juli 2006;
12. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van ..juli 2006, abusievelijk gedateerd op 16 juni 2004;
13. de brief van verzoeker aan de Belastingdienst van 5 augustus 2006;
14. de brief van de Belastingdienst aan verzoeker van 25 oktober 2006;
15. het aan de Nationale ombudsman gerichte verzoekschrift van 8 november 2006;
16. de reactie van de Belastingdienst d.d. 18 april 2007 op de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht;
17. de reactie van verzoeker van 10 mei 2007;
18. de nadere reactie van de Belastingdienst d.d. 26 juni 2007;
19. de brief van verzoeker van 15 augustus 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Zie onder Beoordeling.